

**Znáš
světové
vlajky?
Zjisti Maxovu
tajenku.**

Prázdninové dvojčíslo

Připomínáme konání voleb do Poslanecké sněmovny 3. a 4. října.

Aktuální zprávy z Hostomic:
Cukrárna Frajerka otevírá až v říjnu
Řeznice zavírá též cca na měsíc
V září chystáme návštěvu pivovaru

Nastává nám září...

Devátým měsícem roku je září. Podle římského kalendáře, který začínal v dnešním březnu, je to měsíc sedmý, tedy september. Starořímské označení september je dodnes ve většině světových jazycích užíváno. Český název září vznikl pravděpodobně od výrazu zaříjen, což údajně znamenalo malý říjen.

Jedna z pranostik říká, že září jezdí na strakaté kobyle. A září opravdu přírodu postupně mění do barev podzimu, do barev měsíce října, a tak označení malý říjen vypadá logicky. V našem kalendáři patří téměř celé září k letním měsícům. Kalendářní podzim nastává až po 23. dni tohoto měsíce.

Klimatický podzim se však na kalendář neohlíží. V klimatologických zpracováních se za podzim pokládá období od 1. září do 30. listopadu. Křivka ročního chodu teploty v této době začne klesat. Za klimatický podzim se považuje období s průměrnými denními teplotami vzduchu od patnácti do pěti stupňů Celsia. Nástup klimatického podzimu i doba jeho trvání tedy závisí na nadmořské výšce. Zatímco v Praze klesnou denní průměry na patnáct stupňů kolem 15. září, v horských oblastech je to daleko dřív, většinou již v poslední třetině srpna. Pokles teplot v horských oblastech, hlavně v Jeseníkách, přináší velmi často i první sníh. V roce 1976 napadl na Pradědu první sníh již 5. srpna. Tento rekord letos pokořen nebyl. První sníh během září však není na Pradědu žádnou výjimkou.

Pokud sestoupíme z nejvyšších vrcholů našich hor, sníh nás v září rozhodně nečeká. V září dozrávají plodiny a sbírají se, žlutne listí a ptáci se chystají k odletu. Příroda vydala, co měla, a pomalu se chystá na období vegetačního klidu. A k září se též váží pranostiky:

Po hojných deštích v září osení zimní se podaří. Bouřky v druhé polovině září přinášejí mnoho větrů. Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom. Bouřka v září – sníh v prosinci. Bouřky v září – na jaře mnoho sněhu. Teplé září – říjen se mračí. Jaké počasí v září, tak se i v březnu vydaří. Divoké husy svačinu odnášejí a zimu přinášejí. Pěkné růže v zahradách věští pěkný podzim a pozdní zimu.

TŘEHUSK

D
Ů
M
P
Ř
Í
R
O
D
Y

K
O
N
Ě
P
R
U
S
Y

CHKO Český kras

Český kras je vápencové území ležící jihozápadně od Prahy, od roku 1972 vyhlášené za chráněnou krajinnou oblast. Region je jedinečný jak z hlediska krajiny a rostlinných a živočišných společenstev, tak i pro svou historii a geologickou minulost - i tu relativně nedávnou.

Díky malé vzdálenosti od Prahy věnovali tomuto území vždy velkou pozornost nejen turisté, ale i zanícení badatelé. Jedním z nich byl i slavný Jaroslav Petrbok, který dal tomuto území jméno Český kras pro jeho geologickou stavbu a krasový charakter krajiny. Geologové tu objevili také významné lokality pro studium historie naší planety. Například hlavní světové rozhraní mezi útvary starších prvohor silurem a devonem najdeme na Klonku u Suchomast.

V krasových oblastech jsou typickým jevem jeskyně, které uchovaly i zde množství poznatků o pravěké čtvrtohorní fauně, často v nich nalézáme i stopy lidského osídlení. Nejrozsáhlejší jsou Koněpruské jeskyně, které jsou zároveň nejdelším doposud objeveným jeskynním systémem v Čechách.

Různorodé skalní podloží v podobě prvohorních vápenců, břidlic či vulkanitů připravilo vhodné prostředí pro vzácné rostliny a živočichy. Vyskytuje se tu pestrá škála stanovišť od suchých stepních porostů po teplomilné doubravy. Český kras je například největší lokalitou kriticky ohroženého včelníku rakouského u nás.

Lidé obývali tuto oblast více méně nepřetržitě už od starší doby kamenné. Oceňovaná rozmanitost zdejší přírody má paradoxně původ také v lidské činnosti. Například intenzivní pastva, ale i rozptýlené dobývání kamene, umožnily značné rozšíření některých vzácných bylin. Bez zásahu člověka by většinu území pravděpodobně tvořily druhově chudé, převážně bukové lesy. Dnes se tedy do ochrany přírody zapojují pokusně i ovce a kozy, které spásají zarůstající plochy.

Český kras láká k návštěvě mnoha zajímavých míst jako je hrad Karlštejn, Svatý Jan pod Skalou, Koněpruské jeskyně, Solvayovy lomy, Tetín či lomy Amerika. Obdivovat přírodu nám pomůže hned několik naučných stezek: Zlatý kůň, Svatojánský okruh, Vodácká naučná stezka Berounka, Geologická naučná stezka a NS Karlštejn.

Přes velkou turistickou vytíženost dokáže tato oblast každému něco zajímavého nabídnout a mnoho lidí si ji opakovaně volí za cíl svých výprav za poznáním a odpočinkem. Nejen proto, že většina území **CHKO je v dosahu Pražské integrované dopravy.**